

EUROPESE
REKENKAMER

Verslag over de jaarrekening van het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) betreffende het begrotingsjaar 2019

vergezeld van het antwoord van het Centrum

Inleiding

01 Het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (hierna: “het Centrum” ofwel “Cedefop”), gevestigd te Thessaloniki, werd opgericht bij Verordening (EEG) nr. 337/75 van de Raad¹, die werd ingetrokken bij Verordening (EU) 2019/128 van het Europees Parlement en de Raad van 16 januari 2019². Hoofdtak van het Centrum is bij te dragen tot de ontwikkeling van de beroepsopleiding op het niveau van de Unie. Hiertoe moet het Centrum documentatie over de systemen voor beroepsopleiding samenstellen en verspreiden.

02 *Grafiek 1* bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Centrum³.

Grafiek 1: De belangrijkste cijfers met betrekking tot het Centrum

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018 en voorlopige geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie, begrotingsjaar 2019; personeelscijfers verstrekt door het Centrum.

Toelichting bij de betrouwbaarheidsverklaring

03 De door de Rekenkamer gehanteerde controleaanpak omvat analytische controleprocedures, rechtstreekse toetsing van verrichtingen en een beoordeling van de essentiële controles van de toezicht- en controlesystemen van het Centrum. Hierbij komt nog informatie uit het werk van andere controleurs alsmede een analyse van de door de leiding van het Centrum verstrekte informatie.

¹ PB L 39 van 13.2.1975, blz. 1.

² PB L 30 van 31.1.2019, blz. 90.

³ Meer informatie over de bevoegdheden en activiteiten van het Centrum is te vinden op zijn website: www.cedefop.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de Rekenkamer — verslag van de onafhankelijke controleur

Oordeel

04 Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Centrum, die bestaan uit de financiële staten⁴ en de verslagen over de uitvoering van de begroting⁵ betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

05 Naar ons oordeel geven de rekeningen van het Centrum over het op 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het Centrum per 31 december 2019, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten begrotingsjaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

---

⁴ De financiële staten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁵ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

06 Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

07 Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Grondslag voor de oordelen

08 Wij verrichtten onze controle overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA) en de regels inzake beroepsethiek van IFAC en de internationale standaarden van hoge controle-instanties (ISSAI) van INTOSAI. Onze verantwoordelijkheden volgens die standaarden worden nader beschreven in het onderdeel van ons verslag over de verantwoordelijkheden van de controleur. We zijn onafhankelijk, zoals voorgeschreven in de Ethische gedragscode voor professionele accountants (Code of Ethics for Professional Accountants) van de International Ethics Standards Board for Accountants ("IESBA Code") en de ethische vereisten die relevant zijn voor onze controle, en we hebben ons van onze andere ethische verantwoordelijkheden gekweten in overeenstemming met deze vereisten en de IESBA Code. Wij achten de verkregen controle-informatie toereikend en geschikt als grondslag voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

09 Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van het Centrum is de leiding verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen van het Centrum op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Dit omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en weergeven van financiële staten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële staten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in overeenstemming zijn met de officiële vereisten die voor deze financiële staten gelden. De leiding van het Centrum draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen.

10 Bij het opstellen van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van het Centrum om zijn activiteiten voort te zetten. De leiding dient in voorkomend geval kwesties te melden die verband houden met de bedrijfscontinuïteit van het Centrum en dient het boekhoudkundige continuïteitsbeginsel te hanteren, tenzij zij voornemens is om de entiteit te liquideren of om haar activiteiten stop te zetten, of als er geen realistisch alternatief bestaat.

11 Degenen die belast zijn met governance zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaglegging over het Centrum.

De verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen

12 Onze doelstellingen bestaan erin, redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van het Centrum geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn, alsmede op basis van onze controle het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten een betrouwbaarheidsverklaring te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van het Centrum en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij een controle een bestaande materiële afwijking of niet-conformiteit altijd zal worden opgespoord. Deze kan voortkomen uit fraude of fouten en wordt van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat deze invloed heeft op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

13 Voor de ontvangsten verifiëren wij de van de Commissie of samenwerkende landen ontvangen subsidies en beoordelen wij de procedures van het Centrum voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten, voor zover van toepassing.

14 Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken wij betalingsverrichtingen wanneer de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen (inclusief die voor de verwerving van activa) behalve voorschotten op het moment waarop deze worden gedaan. Voorschotbetalingen worden onderzocht wanneer de ontvanger van de middelen het passende gebruik ervan aantoot en het Centrum dit als rechtvaardiging accepteert door het afwickelen van de voorschotbetaling in hetzelfde jaar of later.

15 In overeenstemming met de ISA's en ISSAI's passen wij professionele oordeelsvorming toe en houden wij gedurende de hele controle een professioneel-kritische instelling. Daarnaast:

- identificeren en beoordelen we de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten, ontwerpen we in het licht van die risico's controleprocedures en voeren we deze uit, en verkrijgen we controle-informatie die toereikend is en geschikt als grondslag voor onze oordelen. Het risico dat een afwijking of niet-conformiteit van materieel belang als gevolg van fraude niet wordt ontdekt is groter dan bij fouten, aangezien er bij fraude sprake kan zijn van collusie, vervalsing, opzettelijke omissies, verkeerde voorstellingen van zaken of het terzijde stellen van de internebeheersingsmaatregelen;
- verkrijgen we inzicht in de internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor de controle om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van de internebeheersingsmaatregelen;
- beoordelen we de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de boekhoudkundige schattingen en de daarmee samenhangende informatieverschaffing door de leiding;
- trekken we conclusies over de geschiktheid van de wijze waarop de leiding het continuïteitsbeginsel hanteert en, op basis van de verkregen controle-informatie, over het al dan niet bestaan van materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van het Centrum om zijn bedrijfsactiviteiten voort te zetten. Als we tot de conclusie komen dat er een materiële onzekerheid bestaat, zijn we verplicht in ons verslag als controleur

de aandacht te vestigen op de gerelateerde informatie in de rekeningen of, indien de informatie ontoereikend is, ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die we hebben verkregen tot de datum van vaststelling van ons verslag als controleur. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar bedrijfsactiviteiten niet langer kan voortzetten;

- evalueren we de algemene presentatie, structuur en inhoud van de rekeningen, met inbegrip van de toelichtingen, en beoordelen we of de rekeningen de onderliggende verrichtingen en gebeurtenissen zodanig weergeven dat een getrouw beeld ontstaat;
- verkrijgen we voldoende passende controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van het Centrum om een oordeel te formuleren over de rekeningen en de onderliggende verrichtingen. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle. We blijven als enige verantwoordelijk voor ons controleoordeel.
- hebben we in voorkomend geval rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die de onafhankelijke extern controleur heeft verricht ten aanzien van de rekeningen van het Centrum, zoals bepaald in artikel 70, lid 6, van het Financieel Reglement van de EU.

Wij communiceren met de leiding onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de internebeheersingsmaatregelen die we tijdens onze controle constateren. We bepalen welke van de punten die we met het Centrum hebben besproken, het belangrijkste waren bij de controle van de rekeningen over de huidige periode en dus de essentiële controleaangelegenheden vormen. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag als controleur, tenzij openbaarmaking ervan verboden is op grond van de wet- en regelgeving of we, in zeer uitzonderlijke omstandigheden, besluiten dat een aangelegenheid niet in ons verslag moet worden opgenomen omdat redelijkerwijs te verwachten is dat de negatieve gevolgen daarvan zwaarder wegen dan de voordelen van een dergelijke mededeling voor het algemeen belang.

16 De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de Rekenkamer.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

17 In een aanbestedingsprocedure voor schoonmaakdiensten voor een maximale waarde van 400 000 EUR had Cedefop één inschrijver flexibiliteit geboden wat betreft het voldoen aan de voorwaarden van een belangrijk toekenningscriterium nadat de overeenkomst was gesloten. Al lijkt het door de contractant voorgestelde alternatief vergelijkbaar met dat in zijn offerte, toch aanvaardde Cedefop de wijziging in de uitvoering van de overeenkomst zonder naar behoren te documenteren of het door de contractant voorgestelde alternatief ten minste gelijkwaardig was aan de in de inschrijving voorgestelde oplossing. Bovendien heeft het de kaderovereenkomst die met die contractant was gesloten niet gewijzigd om die verandering erin op te nemen.

18 In toekomstige overeenkomsten moet het Centrum extra opletten wanneer het wijzigingen in technische offertes aanvaardt terwijl de overeenkomst wordt uitgevoerd. Voordat het Centrum instemt met dergelijke wijzigingen, moet het naar behoren nagaan of en documenteren dat de nieuwe oplossing ten minste gelijkwaardig is aan de in de oorspronkelijke offerte voorgestelde oplossing. Anders kunnen dergelijke wijzigingen leiden tot ongelijke behandeling van inschrijvers en tot aanzienlijke wijzigingen in de technische en gunningscriteria.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

19 De methode voor het berekenen van bijdragen, zoals uiteengezet in de verklaring over de samenwerking tussen Cedefop en de EVA, werd niet correct toegepast. Ten eerste droegen Noorwegen en IJsland geen 33 906 EUR bij aan de toegenomen ontvangsten/betalingskredieten in de gewijzigde begroting (1 424 636 EUR).

Ten tweede wordt in de verklaring over Cedefop-EVA-samenwerking weliswaar gesteld dat de betaling door de EVA-samenwerkingspartners wordt geëvalueerd aan de hand van hun bnp-bijdrage aan het totale bnp van de EER, maar werden de bijdragen van Noorwegen en IJsland aan de oorspronkelijke begroting berekend op basis van hun bnp-aandeel (2,24 % voor Noorwegen en 0,14 % voor IJsland) in verhouding tot het bnp van de EU-leden van de EER, en niet in verhouding tot het totale bnp van de EER. Bijgevolg droegen Noorwegen en IJsland 9 668 EUR minder, en de EU 9 668 EUR meer bij aan de begroting van Cedefop voor 2019.

Ten derde wordt er, hoewel Noorwegen en IJsland bijdragen aan de Cedefop-begroting, geen deel van het begrotingsoverschot teruggestort aan Noorwegen en IJsland. Bovendien zijn er geen plannen om de toekomstige bijdragen van Noorwegen en IJsland te verminderen. Bijgevolg droegen Noorwegen en IJsland 4 650 EUR meer bij dan zij hadden moeten doen.

20 Over het geheel genomen, en rekening houdend met de drie kwesties die in de voorgaande paragrafen worden genoemd, waren de bijdragen van Noorwegen en IJsland aan de begroting van 2019 van Cedefop 38 924 EUR minder, en was de bijdrage van de EU 38 924 EUR meer dan het geval had moeten zijn.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

21 De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer van voorgaande jaren.

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Alex Brenninkmeijer, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op 22 september 2020.

Voor de Rekenkamer

Klaus-Heiner Lehne
President

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2017	Het beheer van twee aanwervingsprocedures voor managementfuncties was ontoereikend en de procedures worden als onregelmatig beschouwd.	Afgerond
2017	Het Centrum publiceert kennisgevingen van vacatures op haar eigen website en op sociale media, maar niet op de website van het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO).	Afgerond
2017	E-aanbesteding: eind 2017 had het Centrum nog geen van de door de Commissie ontwikkelde IT-instrumenten ingevoerd.	Afgerond
2018	Het wervingsproces vertoonde ernstige tekortkomingen die de beginselen van transparantie en gelijke behandeling van sollicitanten ondermijnden.	Afgerond

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2018	Omdat er geen interne jurist is, werden alle juridische kwesties uitbesteed, wat een risico met zich meebrengt voor de consistente behandeling van zaken en voor het beginsel van goed financieel beheer (doelmatigheid), en een significant risico voor de transparantie bij de behandeling van juridische dossiers.	Afgerond
2018	De prijs- en kwaliteitscriteria voor gunning bij de aanbestedingsprocedure voor de reisbureaudiensten van het Centrum waren niet voldoende gedetailleerd en waarborgden niet dat de economisch voordeligste overeenkomst werd gesloten. Daarnaast waren de methodologie van het Centrum en zijn documentatie van mogelijk abnormaal lage inschrijvingen ontoereikend.	Loopt nog

Antwoord van het Agentschap

17-18. Het Agentschap neemt nota van de opmerkingen van de Rekenkamer. Om de tekortkomingen aan te pakken, zal het Agentschap zijn richtsnoeren voor contractbeheer formaliseren als aanvulling op de scholing die contractbeheerders krijgen, de workflow en de bestaande controles. Het gaat onder meer om de manier waarop wijzigingen tijdens de uitvoering gedocumenteerd moeten worden en, waar nodig, het ondertekenen van de desbetreffende contractwijzigingen. Om de richtsnoeren onder de aandacht te brengen en om een adequate en tijdige communicatie tussen het personeel dat belast is met het contractbeheer en de dienst Aanbestedingen van het Agentschap te waarborgen, worden deze via specifieke scholings sessies aan de betrokken personeelsleden meegedeeld.

19-20. De aanvullende kredieten die Cedefop uit de gewijzigde begroting 01/2019 heeft ontvangen, waren betalingskredieten bestemd voor het dekken van uitgaven in verband met verplichtingen (in de vorm van vastleggingskredieten) die het Agentschap al in eerdere jaren was aangegaan. Het aandeel van Noorwegen en IJsland in het jaarlijkse begrotingsoverschot is nooit terugbetaald aan de respectieve landen. Noorwegen en IJsland hebben hun aandeel in die oorspronkelijke vastleggingskredieten dus al betaald in voorgaande jaren en zijn Cedefop in 2019 geen nieuwe betalingskredieten verschuldigd om te voldoen aan dezelfde verplichtingen uit eerdere boekjaren. De Commissie is op de hoogte van het begrotingsoverschot van alle agentschappen. Het zou vanwege alle noodzakelijke controles en bijbehorende administratie evenrediger en efficiënter zijn om een mechanisme voor terugbetaling van het begrotingsoverschot aan de EVA-partners vast te stellen op basis van een totaalcijfer in plaats van elk agentschap afzonderlijk een bedrag te laten terugstorten. Wat de rekenmethode voor de bijdragen van Noorwegen en IJsland aan de jaarlijkse begroting van Cedefop (vastleggingskredieten) betreft, heeft het Agentschap de 'evenredigheidsfactor' gehanteerd die door DG Begroting wordt berekend en elk jaar in april/mei aan de agentschappen wordt meegedeeld. De evenredigheidsfactor voor Noorwegen (2,24 %) en die voor IJsland (0,14 %) voor het jaar 2019 zijn dus consequent toegepast door Cedefop.

AUTEURSRECHT

© Europese Unie, 2020.

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is geregeld bij [Besluit nr. 6-2019 van de Europese Rekenkamer](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bijv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor de inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap van de documenten niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

U dient aanvullende rechten te verwerven indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat. Indien toestemming wordt verkregen, wordt hiermee de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik; hiervoor wordt u ook geen licentie verleend.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het logo van de Europese Rekenkamer

Het logo van de Europese Rekenkamer mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de Europese Rekenkamer.